

muhos[®]

**Muhoksen lukion
toimintakertomus
vuodelta 2022**

MUHOKSEN LUKION TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2022

YLEISKATSAUS

”Muhoksen lukio on turvallinen ja vahva yleislukio, jonka tavoitteena on antaa laaja yleissivistys, hyvä jatko-opintokelpoisuus ja ohjata opiskelijaa kasvamaan tasapainoiseksi, itsetunnonaan terveeksi, toiset huomioivaksi, vastuulliseksi aikuiseksi. Opiskelu tukee kasvua aktiiviseksi kansalaiseksi, joka tietää voivansa vaikuttaa toiminnoillaan ja valinnoillaan omaan ja ympäristönsä hyvään tulevaisuuteen. Lukio ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.”

Muhoksen lukion opetussuunnitelma

Muhoksen lukiossa oli tilastointipäivänä 20.9.2022 208 opiskelijaa. Lukuvuoden alkaessa ensimmäisen vuoden opiskelijoiden määrä jonkin verran aina elää. Tilastointipäivänä 20.9.2022 aloittavan 22-ryhmän koko oli 66, 21-ryhmäläisiä oli 58, 20-ryhmäläisiä 71, neljättä vuotta opiskelevia 13. Heistä oli oululaisia 25 ja yksittäisiä opiskelijoita Tyrnävältä ja Vaalasta. Suurin osa opiskelijoista (178) on oman kunnan nuoria. Varsinaisia kiinteitä opetusryhmiä ei luokattomassa lukiossa ole, vaan opiskelijat valitsevat opintojaksvoja/kursseja opintotarjottimesta.

Vuonna 2022 Muhoksen lukiossa opetuksesta huolehtivat 9 virassa olevaa lukion opettajaa, yksi määräaikainen tuntiopettaja sekä rehtori. Lisäksi opetusta antoi 8 opettajaa, joiden pääkoulu on yläkoulu. Erityisopetuksen hoiti kevätlukukauden osalta Kirkonkylän koulun laaja-alainen erityisopettaja ja syyslukukauden yläkoulun määräaikainen erityisopettaja. Lukiolla on yhteinen toimistosihteri, kouluavustaja ja vahtimestari Muhoksen yläkoulun kanssa sekä siistimisessä ja ruokahuollossa toimivaa teknisten palveluiden henkilöstöä. Opiskeluhuollon suhteen tärkeät sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi, ovat opiskelijoiden tavoitettavissa viikoittain.

Vaikka Muhoksen lukio ei ole erikoislukio, yleislukion toiminnassa on painotuksia. Lukioissa otettiin 1.8.2021 alkaen käyttöön uudet lukion opetussuunnitelman perusteet ja uudet paikalliset opetussuunnitelmat. Kalenterivuoden 2022 ajan lukioissa on ollut kahden eri opetussuunnitelman opiskelijoita ja sanastossa opintoja kuvaamassa käsitteet: opetusjaksot ja moduulit – kurssit, opintopisteet – kurssit. Opintojaksot muodostuvat 1-3 opintopisteen moduuleista ja kaikissa oppiaineissa on huomioitava yhteiset 6 laaja-alaista kokonaisuutta. Tämä toi aikamoista haastetta lukujärjestysten rakentamiselle, etenkin kun osa opettajista on yhteisiä perusopetuksen kanssa – monta seikkaa siis on huomioitavana.

Molemmissa 2016 ja 2021 käyttöön otetuissa paikallisissa opetussuunnitelmissa painotuksina on samat kokonaisuudet. **Geopark**-oppilaitoksena paikallisuus saa huomiota. **Kestävä tulevaisuus**, ts. kestävä kehitys ohjaa toimintakulttuuria. Kolmantena painopisteenä on **yrittäjyys**(kasvatus), joka toteutuu opintojaksoina/kursseina, yhteistyöverkostojen hyödyntämisenä, eri aloihin tutustumisena, henkilökohtaisten vahvuuksien hakemisena sekä yrittäjämäiseen asenteeseen eli yritteliäisyyteen kasvamisena. Neljäntenä painotuksena on **teknologia** eli digitaalisuuden opiskelukäytön lisäksi tarjolla on robotiikkaa ja ohjelmointia. Liikunnan opintojaksoja ja kursseja on runsaasti, onhan käytössä Sirius-sali ja Tähtiareenan mahdollisuudet. Opintotarjotin tukee ylioppilastutkinnossa menestymistä kertaavilla opintojaksoilla/kursseilla. Kaiken tämän rinnalla myös opiskelijoiden jaksamisesta huolehtiminen on koettu tärkeäksi.

Elokuussa 2022 lukiossa oli jo kaksi oppivelvollisuus ikäluokkaa, joille lukion päättötodistukseen tarvittavien opintojen ja ylioppilastutkinnon vähimmäismäärän eli 5 koetta tulee olla maksuttomat. Opintososiaaliset edut ja maksuttomuus tukevat onnistumista opinnoissa ja antavat tasapuoliset mahdollisuudet käydä lukiota kodin varallisuudesta riippumatta.

Ylioppilaskirjoitusten onnistuminen on kaikista haavoittuvien lukion toiminto. Vuoden 2020 alusta jatkuneen Covid19-pandemian suhteen kevään 2022 ylioppilaskirjoitukset olivat ensimmäinen, jolloin joidenkin opiskelijoiden valmistuminen siirtyi puolella vuodella, syynä helpommin tarttuva Omikron-muunnos.

TOIMINNALLINEN TULOS

Kevätlukukaudella 2022 lukiossa oppivelvollisia olivat ensimmäisen vuoden opiskelijat, syyslukukaudella kaksi ensimmäistä ikäluokkaa. Oppivelvollisuuteen liittyvän maksuttomuuden ulkopuolelle jäivät abiturientit ja neljännen vuoden opiskelijat, jotka myös opiskelivat ns. vanhan opetussuunnitelman mukaan. Opetussuunnitelmien LOPS2021 ja LOPS16 rinnalla käytössä oli eLukion kautta aikuislukion opetussuunnitelma. Muhoksen lukiolla oli jälleen vetovoimaa kevään 2022 yhteishaussa ja kaikki 65 paikkaa täyttyivät. Lukuvuoden alettua opiskelijavalinnat vielä voivat muuttua, luku kasvoi vielä yhdellä, joten aloittava ikäluokka oli syyskuussa laskentapäivänä 66.

Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja vastaavilla muilla näytöillä. Keväällä juhlittiin kuuttakymmentäkuutta ja syksyllä yhtätoista Muhoksen lukion uutta ylioppilasta.

Lukiokoulutuksen perustoimintojen lisäksi Muhoksen lukion omat painotukset toteutuivat monipuolisesti. Seuraavassa joitakin nostoja vuodelta 2022.

Erasmus+ -projektissa *Let's Make a Move* mukana ovat koulut Saksasta (Ratingen), Ranskasta (Nantes), Espanjasta (Santander), Portugalista (Montemoro-O-Novo) ja Muhokselta lukio. Aiheena on ollut YK:n Agenda 2030-tavoitteet. Kaikista edellä mainituista maista yhteensä 20 opiskelijaa ja 9 opettajaa vieraili maaliskuussa Muhoksella. Muhoksen lukion opiskelijoita hankkeessa on ollut mukana noin 25, joista toukokuussa 5 opiskelijaa ja 2 opettajaa vierailivat Portugalissa ja samankokoinen ryhmä lokakuussa Espanjassa.

Muhoksen lukiolla on ystäväkoulu Saksan Aalenissa. Yhteyttä on pidetty etänä, mutta opiskelijat eivät ole matkustaneet koronan ja globaalien epävakauden takia. Vanhemman Erasmus+ -projektin, *Sustainable Living - Active Citizens*, jäännösrahoilla pystyttiin toukokuussa 2022 toteuttamaan koko lukion geopark-opintopäivä Rokualla. Ruotsin syventävän kurssin 20 opiskelijoiden kanssa toteutettiin Luulajan matka 22.-23.4.2022.

Muhoksen lukio on geopark-oppilaitos ja tämä oli syynä *Vesivoiman kulttuuriperintö* (VekuVaku) -hankkeen kiinnostukseen tuoda Muhoksen lukioon tutustumaan ruotsalaisen Norrbottenin museon edustajat ja Jokkmokkin Laplands Gymnasiumin lukiolaista sekä heidän opettajansa 27.-28.4.2022. Yhteisen lukiossa vietetyn iltapäivän lisäksi Muhoksen lukion 7 opiskelijointa oli mukana voimalaitosvierailuilla.

Jo vuonna 2020 aloitetun, Suomussalmen lukion kanssa yhteisen kansainvälisen hankkeen, *“Laaja-alainen osaaminen avaa luonnon monet kasvot”*, toteutus jouduttiin nopeasti suunnittelemaan uudestaan. Ensin hankkeen vei lisäajalle koronapandemia. Matka Karjalaan peruuntui lopullisesti

Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022. Nopeasti rakennettiin uudet yhteistyökuviot ja mukaan asiantuntijaksi tuli jo edellisessä kappaleessa mainittu Vesivoiman kulttuuriperintö -hanke, joka kustansi lukiovieraille yhden hotelliyön ja oppaaksi asiantuntijansa 23.-26.8.2022 toteutetulle opintomatkalta Luulajaan ja Jokkmokkiin, Pohjois-Ruotsiin. Vesivoiman kulttuuriperintöhankkeen julkaisu:

<http://vekuvaku.eu/fi/joki/oulujoen-vesisto/ajankohtaista/lukiolaiset-luulajajoella/>

Vuoteen kuului korkeakoulukurkistuksia ja -opintoja. Opiskelijat osallistuivat 2.11.2022 Oulun yliopiston ja Oulun AMK:n yhteisille Korkeakoulupäiville. Vierailuja toteutettiin ja vierailijoita kävi lukiossa. Lukioaikaisten Oulun AMK:n Highway-opintojen ansiosta parilla lukiolaisella oli jo odottamassa jatko-opiskelupaikka korkeakoulussa valmistuessaan lukiosta.

Robottiikan ja ohjelmoinnin osalta on jo rakennettu mielenkiintoisia yhteistyökuvioita. Keväällä 2022 TVT2-opintojakson opiskelijat kävivät opintoretellä Oulun ammattikorkeakoulussa. Opintomahdollisuuksiin tutustumisen lisäksi opiskelijat harjoittelivat testaajan työtä testaamalla Ympäristöviisas viljelijä -hankkeen tuottamaa ympäristövaikutuksia pienentävää sovellusta käytettävyyden ja eri laitealustoilla toimivuuden osalta. Oulun yliopiston Fab Lab vieraili lukiolla viikon ajan sekä keväällä että syksyllä 2022. Fab Lab -pajatoiminta on avointa kaikille lukiolaisille. Pajassa käytettiin vektorigrafiikan suunnitteluohjelmia, laserleikkureita ja 3D-mallinnusta/printtausta. TVT3-opintojakson opiskelijat tekivät Fab Lab- pajassa IoT-sääsaman

Lukion joukkue osallistui koululiikuntaliiton salibandy- ja lentopallisarjoihin. Lukiolaiset pääsivät elokuvaan Oulun 41. kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaalin tarjoamana, aiheena mm. tasa-arvo ja ihmisoikeudet. Opiskelijoiden kanssa on käsitelty maailmantilannetta ja rauhaa. Vielä vuoden 2022 loppuessa lukiorakennuksen ikkunassa oli yhdessä Erasmus+ -vieraiden kanssa tehty iso rauhankyyhky.

eLukion osalta alkoi vaiheittainen alasajo oppivelvollisuuden toteutuessa ja uuden opetussuunnitelman käyttöönoton yhteydessä. Oulu oli ilmoittanut jo 21.1.2021 päivätyssä tiedotteessaan Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston kunnille, että Oulun osalta eLukion toimintaa jatketaan enää vain voimassa olevan opetussuunnitelman (2016) mukaisesti. Joulukuussa Oulu jätti vielä virallisen eroilmoituksen eLukion johtoryhmälle. Kevätlukukauden 2023 jälkeen eLukio lakkaa olemasta. Muhoksen kunta teki sopimuksen mahdollisuudesta ostaa täydentävää LOPS2021 mukaista opetusta yksittäisille opiskelijoille Oulun Aikuislukiosta.

Lukio-opintojen kannalta Muhoksen lukiossa kiinnitetään huomiota yhteisöllisyyteen. Lukion koko tukee hyvää opiskelijahuoltoa ja viihtymistä, kun opiskelijat ja opettajat tuntevat hyvin toisensa, opettajuus on valmennustyypistä ja koulun yhteisöllisyys tukee hyvin nuoren kasvua. Mahdollisiin ongelmiin on helppo tarttua heti. Lukiolla on oma opiskeluhoitosuunnitelma. Koululla on opiskeluhoitoryhmä ja tarvittaessa kokoontuneet asiantuntijaryhmät.

Tiedonkulku on nopeaa hyödyntäen Wilmaa, sähköpostia, helposti päivitettäviä lukion peda.net kotisivuja, info-TV:tä ja suoria kontakteja. Ensimmäisen lukuvuoden opiskelijoita tukee heti ensimmäisestä koulupäivästä asti tutorit, jotka ovat vanhempia lukiolaisia. Lukiossa on perinteisesti aktiivinen opiskelijakunnan hallitus, joka koulun henkilökunnan avustuksella ideoi ja järjestää teema- ja erikoispäiviä tuomaan virkistävää vaihtelua koulutyöhön. Etäopetuksen ja pandemian ajan tuomia haasteita on pyritty korjaamaan etenkin syyslukukaudella järjestämällä mukavia erikoispäiviä.

Muhoksen lukiolla on aktiivista somenäkyvyyttä: facebook-sivut ja instagram-tili. Hankkeiden, verkostoitumisen ja aktiivisuuden kautta Muhoksen lukio on saanut näkyvyyttä. Lukiorakennusta on pyritty hyödyntämään niin, että kuntana Muhos saisi positiivista näkyvyyttä.

Muhoksen lukion opintotarjotin on pysynyt monipuolisena ja tukenut onnistumista opinnoissa. Kertausopintojaksojen järjestäminen useimmissa kirjoitettavissa aineissa ja digitaaliseen pedagogiaan liittyvien taitojen varmistaminen antavat hyvät valmiudet menestyä ylioppilaskirjoituksissa. Lisäksi muut, ei suoraan mihinkään oppiaineeseen liittyvät opintojaksot, lisäävät jaksamista ainesidonnaisissa opinnoissa ja valmistavat monipuolisesti opiskelijoita työelämään ja jatko-opintoihin sekä tuovat elämänhallintaa.

TALOUDELLINEN TULOS

Muhoksen lukio alitti annetun talousarvion lopullisen toteuman ollessa 99,39 % talousarviosta (alitus 10 146 €). Huomioitavaa oli työyhteisön sitoutuneisuus, kun koronapandemian ajan sijaiskuluilta osin vältyttiin: lieväoireisena tai terveinä mutta koronakaranteenista opettajat halusivat pitää oppitunnit itse etänä, lyhyitä 1-3 päivän sijaisuuksia hoiti rehtori. Lukiokoulutuksen kokonaistoteuma oli 98,89€ (alitus 19 796 €)

eLukion osuutta on haastava ennustaa talousarvioon, koska omien opiskelijoiden valintojen määrää ei tiedetä etukäteen ja opettajien kurssimäärät riippuvat Pohjois-Pohjanmaan alueen lukiolaisten valinnoista. Käytäntö on, että kunta maksaa opettajiensa eLukiokurssien palkan ja kaksi kertaa vuodessa jyvitetään opetuskustannusten korvaaminen suhteessa kunkin lukion ilmoittautuneiden määrään. eLukion toteuma oli 38,07 %, mutta koska budjetti on pieni, noinkin reilu alitus-% tarkoitti 9 989 euroa.

Lukiolla oli käytössään kaksi valtion erityisavustusta lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi. Ensimmäinen erityisavustus oli 18 050 €, omavastuun ollessa 950 €, käyttöaika päättyi 31.1.2022. Toisen erityisavustuksen käyttöaika on 24.9.2021-31.7.2023, avustus 33 484 € ja kunnan omavastuu 1763 €. Lisäksi opetushallitus on myöntänyt ajalle 9.11.2022-31.7.2024 vastaavaa koronaepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin 25 080 €, omavastuun ollessa 1320 €. Näillä erityisavustuksilla on kustannettu lisäohjausta, erityisopetusta ja tukiopetusta. Erityisavustukset ovat olleet edullisia kunnalle, koska omavastuuosuudet ovat pienet. Opiskelijoille kuitenkin hyöty on ollut suuri, koska lisäohjaus on ollut mahdollista ja tukiopetusta on saanut aina halutessaan.

Jo 26.6.2020 opetushallituksen päätöksellä myönnetty hanke venyi ja muuttui Venäjältä Ruotsin Jokkmokkiin. Samalla mukaan tuli uusia yhteistyökumppaneita, joten hankkeen rahoista jäi osa käyttämättä. Erasmus+- hankkeilla ei ole omavastuuosuutta. Päätyneen Erasmus+ -hankkeen rahoituksen loppuosa mahdollisti keväällä 2022 koko lukion geopark-retkeilyn Rokualle. Erasmus+ -hanke *Let's Make a Move* on meneillään. Opetushallitus myönsi 19.12.2022 erityisavustuksen lukiodien laatu- ja saavutettavuusohjelman edistämiseen (Lukiokoulutuksen laatustrategia, 10.11.2022) liittyen 25 200 € hankerahan (omavastuu 2 800 €). Tämä on kuitenkin pieni verrattuna yhteistyölukioiden Kempeleen ja Limingan saamiin euromääriin ja omavastuuosuuksiin.

Lukuvuoden 2021-2022 tuntikehys oli 341,90, kun 1. vuoden opinnot tarjottiin suurimmaksi osaksi kaksisarjaisena ja 2. sekä 3. opiskeluvuokaluokkien kurssit tarjottiin kolme kertaa. Lukuvuonna 2022-2023 tuntikehys on 303,3, kun enää vain kolmannen vuoden opinnot sekä työskentelyltään pienempää ryhmäkokoja edellyttävät opintojaksot tarjotaan kolmena ryhmänä.

Kun ikäluokka on noin 65, suurin osa pakollisista opintojaksoista voidaan tarjota kaksi kertaa. Luokattomassa lukiossa ensimmäisen opintovuoden opintojaksoilla voi olla vanhempiakin opiskelijoita, joten ryhmäkoot voivat olla 29-36 eli suuria. Tämä on toki kustannustehokasta, mutta on tuonut myös omat haasteensa. Koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen myönnetty erityisavustukset ovat mahdollistaneet antaa laajasti tukiopetusta ja lisäohjausta, mikä on opiskelijoiden etäopiskeluhistorian takia ollut tarpeen.

Muhoksen lukiossa tarkastellaan jatkossakin opintojaksotarjontaa tehokkuuden lisäksi myös markkinoinnin näkökulmista. Monipuolinen opetustarjonta, tarvittaessa tukiopetus ja riittävä ohjaus mahdollistavat opiskelijoiden onnistumisen opinnoissaan. Tutkintovalinnan perusteella jaetaan yli puolet korkeakoulujen opiskelupaikoista, joten ylioppilastutkinnossa menestyminen on opiskelijoille entistä tärkeämpää.

YHTEISTYÖ KODIN JA MUIDEN SIDOSRYHMIEN KANSSA

Tärkeimmät oppilaitoksen yhteistyökumppanit opiskelijan itsensä lisäksi etenkin opintojen alussa ovat huoltajat. Tämä korostuu 1.8.2021 jälkeen aloittaneiden osalta, koska heistä lähes kaikki ovat oppivelvollisuus ikäluokkaa. Opiskelu lukiossa on intensiivistä ja opiskeluhuollon tuen pitää olla vahva. Palaverissa on paikalla opiskelijan lisäksi yleensä huoltaja sekä tarvittavat asiantuntijat. Koska lukioaikana opiskelijat saavuttavat täysikäisyyden 18 vuotta, opiskelijoita ryhdytään jo opintojen alussa ohjaamaan omatoimisuuteen ja asioiden hoitamiseen itse. Yhteistyö kotien kanssa tapahtuu pääasiassa vanhempainilloissa ja Wilma-viestien avulla. Tarvittaessa ryhmänohjaaja tai rehtori voivat olla kotiin yhteydessä puhelimitse. Etenkin ensimmäisenä opiskeluvuotena palaverikynnys on matala ja opiskeluhuollon ns. asiantuntijaryhmien kokouksia pidetään paljon.

Yhteistyö yläkoulun kanssa on osin tiivistä. Osa opettajista on yhteisiä, lukiota esitellään kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisille. Mahdollisuuksien mukaan yläkoululaisia kutsutaan lukion tilaisuuksiin esim. Urapolkupäivä, Vanhojen tanssit, lukio-opiskelusta kertovat tilaisuudet.

Lukio on laajasti verkostoitunut ja eri yhteistyökumppanien kanssa toimiminen usein liittyy johonkin viitekehykseen. Yrittäjien kanssa aiheena on yrittäjyyskasvatus. Robotiikka- ja ohjelmointiopinnot (TVT2 ja TVT3) sekä koko korkeakoulu yhteistyö verkostoivat Muhoksen lukion etenkin Oulun yliopistoon sekä Oulun ammattikorkeakouluun. Kansainvälisyydessä tärkeä kumppani on ollut Saksassa Aalenin alue ja siellä Schubart-lukion. Erasmus+ -hankkeet ovat olleet laajempaa KV-yhteistyötä.

Muhoksen lukion opettajat ovat tehneet aktiivista yhteistyötä eLukion opettajaverkoston kautta. Lisäksi marraskuussa 2022 pidettiin Limingan, Kempeleen ja Muhoksen lukioiden opettajien yhteinen suunnitteluiltapäivä Muhoksen lukiossa. Kolmen lukion rehtorit tekevät tiivistä yhteistyötä ja lisäksi ovat mukana elukion kautta 22 lukion aktiivisessa rehtoriverkostossa. Vaalan lukion rehtori ja vararehtori kävivät yhteistyövierailulla Muhoksen lukiossa. Lisäksi Muhoksen lukio on Lähilukioyhdistyksen jäsenlukio ja on sitä kautta mukana 176 lukion verkostossa.

Lukiossa on kiinnitetty huomiota työhyvinvointiin ja koko koulun yhteisöllisyyteen. Lukio on osallistunut Työsuojelurahaston rahoittamaan ja kunnan tilaamaan työelämän laadun kehittämishankkeeseen (kyselyt ja niiden seuranta). Samaan aikaan alkoi ja Muhos lähti mukaan valtuustopäätöksellä Positiivisella johtamisella tuottavuutta ja hyvinvointia -hankkeeseen, mutta käytännössä vain Muhoksen lukio oli mukana tässä osallistujille ilmaisessa ja kaikkiaan yli puolen

miljoonan euron ESR-rahoitteisessa hankkeessa. Positiivisella johtamisella tuottavuutta ja hyvinvointia -hankkeen ideoita on hyödynnetty lukiossa. Muhoksen lukion rehtori on toiminut hankkeessa myös yhtenä mentoreista. Lähilukioyhdistyksen 26. kehittämisseminaarissa 21.-22.4.2022 Parkanossa olikin rehtorilla esitys aiheesta Positiivisella johtamisella tuloksiin.

Kuten aiemmin esiteltiin eLukioverkosto, 22 itsenäisen lukion yhteistyö on loppumassa Oulun vetäytyessä. Sen tilalle tarvitaan uutta verkko-opetusyhteistyötä. Verkkoyhteistyötä tarvitaan mm. kielivalikoiman turvaamiseksi, elämäkatsomustiedon opetuksen toteuttamiseen sekä joidenkin vähävalintaisten opintojaksojen hoitamiseksi kustannustehokkaasti.

Yhteistyö hyvinvointilautakunnan ja kunnan muidenkin päättävien elinten kanssa on sujunut hyvässä hengessä.

KATSAUS TULEVAAN

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut lukioiden laatustrategian, jonka tueksi on laadittu laatu- ja saavutettavuusohjelma. Asiakirjat osaltaan valmistelevat muutosta silmällä pitäen ikäluokkien pienenemisen. Muhoksen lukion osalta ikäluokkien pieneneminen näkyy vasta noin 9 vuoden päästä. Muutokseen liittyy tarve lukioiden väliseen yhteistyöhön ja myös tarvittaessa etäopetuksen hyödyntämiseen. Jo nyt lukioiden toimintasäde on isompi kuin kunta, kun opiskelijoita tulee muilta paikkakunnilta. Jatkoa ajatellen on tärkeä lukion verkostoitua - yksin ei kannata jäädä. Nyt voikin sanoa, että eLukio loppuu väärään aikaan ja siksi on tärkeä saada tilalle joku tasavertainen yhteistoimintamalli. Sopivan kokoisena kouluna Muhoksen lukio on nopea reagoimaan ja jo vahvasti verkostoitunut.

Muhoksen lukio tekee yhteistyötä aktiivisimmin Kempeleen ja Limingan lukioiden kanssa. Marraskuussa 2022 pidettiin kolmen lukion suunnittelupäivä Muhoksen lukiossa. Nyt kaikilla kolmella lukiolla on oma erityisavustus ja hanke opetushallituksen laatu- ja saavutettavuus ohjelman jalkauttamiseen. Hankkeet kytkeytyvät yhteen ilmastutor-toiminnan, opettajayhteistyön ja opiskelijakuntien yhteistyön osalta. Liminka ja Kempele laativat laatukriteerejä, jotka jaetaan Muhoksen lukiolle, ja Muhoksen lukion työnä on Tiekartta hyvinvointiin, osallisuuteen ja kestävään tulevaisuuteen.

Lukuvuonna 2023-2024 lukion kaikki kolme ikäluokkaa opiskelevat jo samaa opetussuunnitelmaa, joten lukion arki ja jopa käytetty sanasto (kurssit / opintojaksot, opintopisteet) selkeytyvät. Kalenterivuoden alkupuolella käynnistyy yhteishaku toisen asteen oppilaitoksiin. Tuntikehys on rakennettu niin, että suurimmaksi osaksi pakolliset opintojaksot tarjotaan kahtena ryhmänä, jos se työskentelyn suhteen on mahdollista. Viime vuodet ovat näyttäneet ja ennuste on jatkoonkin, että 65 yhteishaun paikkaa on toistaiseksi hieman ”nuuka” ja toisaalta ensimmäisen vuoden opintojaksojen osalta ryhmäkoot ovat 29-36, ts. aika suuret. Rinnalla on tärkeä olla mahdollisuus tukiopetukseen. Opettajien työmäärä on kasvanut melko suureksi, kun nykyinen opetussuunnitelma edellyttää jatkuvaa monipuolista arviointia opintojakson aikana. On kuitenkin huomioitavaa, että oppivelvollisuus edellyttää, että jokaiselle nuorelle löytyy opiskelupaikka. Toisen asteen oppilaitosten hakijamäärien ennustaminen on haasteellista.

Opiskeluhuollon merkitys on kasvanut, kun mittariston mukaan suomessa nuorten pahoinvointi on lisääntynyt. Maailma on muuttunut, koronapandemia on jättänyt jälkensä ja maailman jännitteet ovat tulleet jokaista lähelle. Elinkustannukset ovat nousseet ja perheissä on huolia. Lisäksi somemaailma

vie huomiota ja tuo myös informaatoriskejä. Lukiossa on tiedostettu, että koulun ja kouluyhteisön on tärkeä edustaa turvallisuutta, vahvistaa yhteisöllisyyttä huomioiden kuitenkin yksilönä kaikki opiskelijat ja antaa terveen itsetunnon lisäksi myös valoisaa luottamusta tulevaisuudesta. Tämä asia on pohdittu yhdessä koko työyhteisön ja myös opiskelijakunnan hallituksen kanssa sekä esitelty myös vanhempainillassa huoltajille. Kirkkaana toimintakulttuurissa on ajatus: pidetään huolta toisesta. Samalla huolenpito liittyy myös koulurakennukseen ajatuksella ”meidän lukio” ja näkyy yhteisöllisyyden vahvistamisena toimintakulttuurissa.

Opiskeluhoolto kuuluu lukiossa koko henkilöstölle. Vastuuta on lisännyt oppivelvollisuus ja siihen liittyvä valvontavastuu. Opiskelijoilla on lukiolain mukaisesti oikeus säännölliseen henkilökohtaiseen ohjaukseen. Henkilökohtainen ohjaus voi pisimmillään opiskelijaa kohti kestää jopa viisi vuotta, koska opinto-ohjaus kattaa myös neljännen vuoden opiskelijat ja ylioppilaiden ohjaamisen vuosi heidän ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen. Lukiolain, oppivelvollisuuden ja uuden opetussuunnitelman edellyttämä ohjaus ja ennaltaehkäisy vähentävät pudokkaita, turvaavat sujuvamman opiskelun lukiossa ja selkeyttävät tulevaisuuden opiskelusuunnitelmia.

Nuorten hyvinvointia tukee opiskeluun liittyvä turvallinen ja lähiopetuksen vahvistama yhteisöllisyys, elämää rytmittävä kouluarki. On tärkeää, että Muhoksen lukion vetovoimaisuus säilyy jatkossakin. Opintotarjottimen täytyy säilyä kiinnostavana ja sellaisena, että se tukee sekä menestymistä opinnoissa että samalla myös jaksamista.

Opiskelijoiden onnistumisen, oppilaitoksen kehittämisen ja hyvän draivin toimintakulttuurissa mahdollistaa sitoutunut henkilökunta, joka ohjaa opiskelijoita opinnoissa valmentavalla otteella ja huolenpidolla. Lisäksi tarvitaan kehityksen mahdollistajana hyvin toimiva ja yhteistyökykyinen hyvinvointilautakunta. Kiitos kaikille toimijaosapuolille.

Muhos 27.2.2023
Minna Kemppainen
Muhoksen lukion rehtori